

Multiverktyg

– allkonstnärer med hårda nypor

Med ett multiverktyg i bältet har du tillgång till en liten uppsättning nyttiga verktyg. Många plötsligt uppdykande problem kan därmed lösas. Snöret som är i vägen kan skäras av med en vass kniv.

En tång kan nypa tag med en kraft som inga fingrar förstår, en lös skruv kan dras åt och så vidare. Praktiskt Båtägande har provat 20 multiverktyg.

TEXT OCH FOTO: HÅKAN HARDENBORG

Förhoppningsvis är din båt i det skicket att du inte ska behöva ett multiverktyg för att kunna hantera den. Likaså ditt kunnande. Du ska inte behöva ha en tång för att komma in i ruffen och inte heller en kniv för att skära av tamparna när du vill lämna bryggan.

Men båtlivet bjuder på många tillfällen där ett multiverktyg kan komma till stor nytta. Alltifrån friluftsliv som tangerar överlevnadskonst i tuffa miljöer till lyxproblem som att öppna svårforcerade delikatessförpackningar.

Poängen med ett multiverktyg är det kompakta formatet. Det får man betala för, vilket många också är beredda att göra. Alla multiverktyg som vi har testat, utom två, är riktigt dyra saker.

Men då är de heller inga kopior framställda av underbetalda kineser utan tillverkade i USA eller Schweiz. De håller också mycket hög kvalitet.

Tång- och knivfunktionen viktiga

Framför allt är multiverktyg smarta och roliga att använda. Kanske köps de just därför, inte för att man egentligen behöver alla funktionerna. Det verkar framför allt vara män i alla åldrar som tilltalas av multiverktygen och köper dem (eller ser till att de får dem som presenter). De tycks vädja till pojksjälen på ett särskilt sätt.

En ”riktig” tång, kniv, skruvmejsel etcetera är både bättre att jobba med (och billigare) än en motsvarande funktion i

ett multiverktyg. Men som tång fungerar multiverktyget i regel utmärkt, likaså oftast som kniv. Även om flasköppnaren kan vara räddningen i vissa skarpa lägen menar vi att tång- och knivfunktionen ändå är de viktigaste. Vi har därför bedömt verktygen utifrån dessa. Betyget för tång sammanfattar hur lätt det är att få fram den, hur den ligger i handen och hur den arbetar.

När det gäller knivfunktionen så förekommer några olika eggtyper bland multiverktygen. Dels en traditionell slät som går att tälja med, dels en vågtandad som lätt skär av remmar och snören. Bäst är om dessa båda finns med på var sitt blad. Men ibland förekommer en halvbra kompromiss, en kniv med vågig egg längst in och slät mot spetsen. Några multiverktyg har ett litet sågblad. Det är naturligtvis kort men ofta överraskande användbart. Vi tror att nagelklippning är ett vanligt jobb för saxen i ett multiverktyg. Vi har provat detta och påpekat när saxen är för grov.

Som skruvmejsel är multiverktyget inte mycket ha om skruven sitter illa till. Så det är oklokt att ge sig ut på långresa i en båt i halvdant skick med endast med ett multiverktyg i packningen. (Plats för riktiga skruvmejslar i packningen alltså.)

Vi testar
21

multiverktyg

Leatherman Fuse/Core – klassikerna

Prisvärd

Dessa verktyg är uppbyggda enligt pionjärmärket Leathermans grundkoncept, två U-profiler som i hopfällt läge omsluter tångkäftarna och utfällbara verktyg. I tångläget möter handen kanterna på den öppna U-profilen. Förr var kanterna tunna och inte sköna för handen. Nu är de bättre som på dessa två multiverktyg. Men kniven och de andra verktygen tar en stund att få fram.

	Fuse	Core
Längd hopfälld	100 mm	114 mm
Vikt lös/med hölster	168/205 g	290/338 g
Antal verktyg	6	10
Funktioner	1, PH, Sx, Ö	1, 2, F, PH, Sg, Öa
Betyg tång	★★★★★	★★★★★
Betyg kniv	★★★☆☆	★★★★★
Pris	699 kr	1 099 kr
+	Bra sax	Spärrar för alla verktygen
	Spärrar för alla verktygen	Många verktyg
-	Kniv svåråtkomlig	Tung
	Få verktyg	Kniv svåråtkomlig
		Ingen sax

Leatherman Wave/Surge – bästa knivarna

Lägger du på några hundralappar får du ett multiverktyg där du snabbt får fram knivarna och några andra verktyg som ligger på utsidan. Leatherman Wave har länge varit artikelförfattarens favorit. Nu har den visserligen vuxit på sig 15 gram, men blivit bättre. Storebror, Surge, är större och starkare men nästan hektot tyngre så den riskerar att ofta lämnas hemma.

	New Wave	Surge
Längd hopfälld	100 mm	115 mm
Vikt lös/med hölster	242/298 g	336/403 g
Antal verktyg	6	9
Funktioner	1, 2, F, Sg, ph, Sx, Ö	1, 2, F, Sx, ph, Sg, Ö
Betyg tång	★★★★★	★★★★★
Betyg kniv	★★★★★	★★★★★
Pris	1 295 kr	1 495 kr
+	Knivar lättåtkomliga	Knivar lättåtkomliga
	Spärrar för alla verktygen	Spärrar för alla verktygen
	Bra sax	Utbytbar sågblad
-	Inga särskilda	Tung

Tabellkommentarer

1 = kniv med slät egg **2** = vågtandad kniv
3 = kombination av slät och vågtandad egg
Sx = sax **Sg** = såg **F** = fil **Kö** = konservöpp-

nare **Fö** = flasköppnare **Ö** = kombinerad flask-/burköppnare **PH** = äkta PH-kryssmejsel **ph** = förenklad PH-mejsel

Betygsskala: ★★★★★ = utmärkt,

★★★★★ = mycket bra,
 ★★★★★ = bra, ★★★★★ = godkänt,
 ★★★★★ = underkänt
 Priserna är angivna riktpriiser och kan variera mellan olika butiker.

Det allra första multiverktyget

■ Den lite rörande historien bakom multiverktyget som vi känner den idag började

med att **Tim Leatherman** gjorde en lågbudgetresa i Europa 1975. Han blev då frustrerad över dåtidens fickknivars begränsade förmåga att laga den lilla Fiat 500 och den campingutrustning han hyrt. Han fann dem också otillräckliga för nödvändiga rörmokeri-jobb på lågprishotell. Hemkommen till USA

bestämde sig han sig för att utnyttja sin ingenjörsutbildning för att ge mänskligheten ett nytt verktyg. 1983, efter mer än sju års arbete och hundratals prototyper, startades tillverkning och försäljning av multiverktyg som blev en succé. Andra tillverkare hakade snart på med egna varianter.

PRAKTISKT MULTIVERKTYG

Victorinox – bästa bitlösningen

Den klassiska schweiziska arméfällknivstillverkaren Victorinox har sin variant, Victorinox Swiss Tool. Det är ett multiverktyg i den högsta kvalitets- och tyvärr också högsta viktklassen. Det har rejäl godstjocklek och snygg finish. Knivarna och de andra verktygen ligger lätt åtkomliga på utsidan.

Vi har sett många försök att kombinera multiverktyget med bits. Victorinox har en rättfram variant, man har inte gjort några försök alls. Med lyxversionen Swiss Tool Plus kommer ett löst handtag med en bitshållare. Den hittills enklaste och bästa lösningen.

	Swiss Tool	Swiss Tool Plus
Längd hopfälld	115 mm	115 mm
Vikt lös/med hölster	281 g/333 g	281g/413 g
Antal verktyg	11	11
Funktioner	1, Sx, Sg, F, Kö Fö, PH	Som intill + bitshållare
Betyg tång	★★★★★	★★★★★
Betyg kniv	★★★★★	★★★★★
Pris	1 190 kr	1 450 kr
+	Kniv lättåtkomlig Spärrar för alla verktygen Bra sax	Bra bitshållare +6 bits och plats för 4 till, i övrigt som Swiss Tool
-	Tung	Tung

**Tung
men bra**

Leatherman Crunch, Kershaw Multi-tool – fräna fasthållare

Kershaw och Leatherman har multiverktyg med den typ av låstång som hos oss främst förknippas med svetsningsarbete. I USA är den mycket vanlig och lär finnas i varje garage. Vi har klämt oss rejält i handen några gånger under provningen av Kershaw. Den går inte heller att fälla ihop, så den är lång. Ändå gillar vi den. Den har den riktiga låstångens öppningsmekanik och ett långt knivblad med spärr. Leathermans variant är mycket sinnrikt utformad och avsevärt mer kompakt då den kan vikas ihop. Men den har ingen öppningsmekanik utan man får slita isär skänklarna. Båda har en mycket fin finish men de utfällbara funktionerna är ganska få. Och du bör ha klart för dig att en Vise-Grip originaltång i motsvarande storlek kostar runt 200 kronor. Den är förvisso inte lika flott men kostar runt tusenlappen mindre.

Bra tång

	Leatherman Crunch	Kershaw Multi-tool
Längd hopfälld	100 mm	171 mm
Vikt	196 g	244 g
Antal verktyg	5	6
Funktioner	2, ph, Fö	3, Sg, ph, F, Ö, ph
Betyg tång	★★★★★	★★★★★
Betyg kniv	★★★★★	★★★★★
Pris	1 295 kr	1 120 kr
+	Hopfällbar	Bra låstängsfunktion
-	Ingen öppningsmekanik Saknar ögla klämrisk	Inte hopfällbar Saknar ögla

SOG PocketPlier & PowerLock – bästa utviket

Vi har provat tre multiverktyg från SOG. På två omsluter U-profiler tången och verktygen och på den minsta, PocketPlier, möter handen i tångläge tunna obekväma plåtkanter. På den större PowerLock skonar två lock handen. Tång och skänklar kopplas på båda ihop via en lustig kuggförsedd utväxling vilket ger mer kraft i tången. De blir också roliga att fälla ut och ihop. SOG ParaTool viks på ett ovanligt sätt. Trots att det tar tid innan man får in snitsen och att verktygen saknar spärrar så gillade vi denna tång bäst av dem från SOG. Den har släta handtag och både kniv av typ 1 och 2. Framför allt kommer den i ett litet fodral som ligger i skärpets längdriktning och är därför nästan aldrig i vägen. De andra har fodral som hänger som en slidkniv, inte alltid skönt när man exempelvis sätter sig på en sittplats med ryggstöd.

	PocketPlier	PowerLock	ParaTool
Längd hopfälld	100 mm	119 mm	110
Vikt lös/med hölster	144 g/185 g	269 g/325 g	171 g/193 g
Antal verktyg	6	9	7
Funktioner	3, F, Sg, ph, Sx, Ö	3, Sx, Sg, F, PH, Fö, Bö	1,2, F, PH, Kö, Fö
Betyg tång	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Betyg kniv	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Pris	790 kr	1 200 kr	950 kr
+	Utväxling ger kraft i tången	Utväxling ger kraft i tången Många verktyg	Aldrig i vägen på grund av smart fodral
-	Vassa kanter i tångläge Kniv svåråtkomlig Få verktyg Inga spärrar för verktygen	Tung Kniv svåråtkomlig	Tar tid att lära sig att öppna och stänga Knivar svåråtkomliga

**Sämsta
tången**

Tabellkommentarer 1 = kniv med slät egg 2 = vågtandad kniv 3 = kombination av slät och vågtandad egg Sx = sax Sg = såg F = fil

**Tången
glappar**

Gerber – snabbaste tångerna

På Gerbers klassiska multiverktyg får man snabbt ut tången med bara en hand. Den hoppar fram efter en snabb slungrörelse. Det är finess som kan vara av stort värde på en gungade båt där man ofta använder en hand för att hålla sig fast. Konstruktionen medför dock att tången blir glapp i sidled. Störande tycker många, andra besväras inte alls. Tången finns i en mängd varianter och storlekar. Vi har provat en liten och en stor.

	400 Compact Sport	600 ProScout
Längd hopfälld	111 mm	130 mm
Vikt lös/med hölster	2 171 g/189 g	225 g/251 g
Antal verktyg	7	8
Funktioner	3, Sx, Bö, Fö, PH, Kö, Fö	3, Sx F, Sg, Sg, PH, Fö
Betyg tång	★★★★★	★★★★★
Betyg kniv	★★★★★	★★★★★
Pris	660 kr	1 040 kr
+	Tång lättåtkomlig Spärrar för alla verktygen	Tång lättåtkomlig Spärrar för alla verktygen Utbytbart sågblad
-	Kniv svåråtkomlig Grov sax	Kniv svåråtkomlig Grov sax

Gerber MP 800 Legend & Suspension Multi-Plier – bästa tångerna

På Gerbers nya modeller kommer man snabbt åt knivar och andra verktyg från utsidan. Tången viker du fram som på andra multiverktyg.

Tångläget är bekvämt och käftar och skänklar fjädrar isär, vilket ofta är en fördel. Men knivläget är enligt vår mening inget vidare. Handtaget är alldeles för stort. Den mindre är tillverkad i Kina vilket märks på priset. Den större har utbytbart avbitarskär av hårdmetall.

	Suspension Multi-Plier	Legend Multi-Plier 800
Längd hopfälld	98 mm	110 mm
Vikt lös/med hölster	256 g/279 g	253 g/280 g
Antal verktyg	8	8
Funktioner	1, 2, Sx, Sg, ph, Ö	3, Sx, Sg, PH, Fö
Betyg tång	★★★★★	★★★★★
Betyg kniv	★★★★★	★★★★★
Pris	495 kr	1 440 kr
+	Snabbt knivläge Spärrar för alla verktygen Lågt pris	Snabbt knivläge Halkskydd på skänklarna Spärrar för alla verktygen Utbytbara avbitarskär och sågblad
-	Klumpig som kniv Ganska få verktyg Grov sax	Klumpig som kniv Ganska få verktyg Grov sax

**Snabbt
knivläge**

För nyckelknippan

Vi har också provat små multiverktyg som kan hängas i nyckelknippan. Typen ligger nära artikelförfattarens hjärta då den lilla tången på en sådan räddat honom i flera brydsamma situationer. Vi saknar en liten sax (vilket finns i många fällknivar i samma storlek).

	Leatherman Squirt P4	Gerber Clutch	SOG CrossGrip
Längd hopfälld	56 mm	65 mm	65 mm
Vikt	55 g	69 g	54 g
Antal verktyg	6	6	6
Funktioner	1, F, ph	1, Fö, ph	1, F, ph, Fö
Betyg tång	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Betyg kniv	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Pris	549 kr	250 kr	550 kr
+	Liten nätt	Lågt pris (Kinatillverkad)	Utväxling ger kraft i tången
-	Svåränvänd asymmetrisk slipning av knivseggen	Onödigt kantig Slö kniv	Utstående kuggar, ej fickvänligt när plastfickan tappats Svåränvänd asymmetrisk slipning av knivseggen

**Saknar
sax**

Kö = konservöppnare **Fö** = flasköppnare **Ö** = kombinerad flask/burköppnare **PH** = äkta PH-krussmejsel **ph** = förenklad PH-mejsel

PRAKTISKT MULTIVERKTYG

Leatherman Juice – för vinälskarna

Vi har hittills sett få multiverktyg med en korkskruv. Kanske för att de härstammar från USA med dess flask- och burkkultur. Men många menar att drycken nummer ett för förhöjd livskänsla har flaskor med kork. För alla dessa har Leatherman tagit fram en serie färgglada multiverktyg med korkskruv med hävarm. Fickvänliga och trevliga, men vi tycker inte om konservöppnaren. Spärrar för verktygen saknas, det är synd, men det är väl priset man får betala för formatet.

Nätt men utan spärrar

	Leatherman Juice C2 (röd)	Leatherman Juice CS4 (blå)	Leatherman Juice XE 6 (lila)
Längd hopfäld	82 mm	82 mm	82 mm
Vikt	119 g	153 g	188 g
Antal verktyg	6	10	12
Funktioner	1, ph, Fö	1, Sg, Sx, Fö, ph	1, 2, Sx, Sg, F, ph, Fö
Betyg tång	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Betyg kniv	★★★★★	★★★★★	★★★★★
Pris	799 kr	999 kr	1 295 kr
+	Liten nätt Bra sax	Bra urval av verktyg Bra sax	Många verktyg Bra sax
-	Inga spärrar för verktygen Dålig konservöppnare	Inga spärrar för verktygen Dålig konservöppnare	Inga spärrar för verktygen Dålig konservöppnare

Leverantörer

Leatherman säljs via Outside Scandinavia,

tel: 0271-121 00. www.outside.se.
SOG och Victorinox säljs via Roswi AB,
tel: 08-505 665 00. www.roswi.se. Gerber

säljs via Silva, tel: 08-62 34 300, www.silva.se.
Kershaw säljs av Knivkompaniet,
tel: 08-654 88 98, www.knivkompaniet.se.

Upplev sann körglädje!

Uttern D66 Verado 250

Paket
Pris!

320 500.-

5,95% ränta, 20% kont, 180 mån, 6,37% eff. ränta **2 157.-/månad**

Uttern D66 Verado sätter en ny standard på uttrycket körglädje. D66 är en av de nya Utternmodellerna som den erkänt duktiga konstruktören och designern Håkan Södergren tagit fram.

Det helt nytvecklade skrovet blev en omedelbar succé. Både vad det gäller ekonomi och prestanda. Enligt tradition har det inte gjorts några avkall på det som kännetecknar en Uttern, där finns precis som i övriga Utternfamiljen höga fribord samt rejäla rostfria räckan som är väl dimensionerade för största säkerhet och trygghet.

Detaljer så som badbryggan i rostfritt med den infällda badstegen eller den stora kapelluckan som förenklar upp- och nedfällning av kapell är bara några exempel på saker som förenklar livet ombord. D66 Verado innehåller mängder av spännande teknik som är ny för de flesta båtägare, en båt och motorkombination utöver det vanliga.

Bilden visar en D66 extrautrustad med blått skrov.

Uttern

Göteborg Frihamnen: Harry Hansson Marincentrum, tel: 031-711 25 10 **Havstensund:** GBM, tel: 0525-199 60 **Karlshamn:** Marinkompaniet, tel: 0454-180 15
Lidköping: HL-Båtar Lidköping, tel: 0510-612 05 **Luleå:** Granec, tel: 0920-22 80 25 **Mariestad:** HL-Båtar Mariestad, tel: 0501-155 65
Stockholm Dalarö: Jarleruds Marin, tel: 08-501 501 05

Våra samarbetspartners: **Swedbank** **ATLANTICA**
Finans

STÖRST I SVERIGE PÅ NYTT, BEGAGNAT OCH TILLBEHÖR! PÅ INTERNET OCH I VERKLIGHETEN

INTERBOAT.SE